

**ARRONDISSEMENTSRECHTBANK TE 's-GRAVENHAGE,
ZITTINGHOUDENDE TE BREDA
Vreemdelingenkamer**

VERWEERSCHRIFT

**/ Centraal Orgaan opvang asielzoekers
Procedurenummer: AWB 04/ 22215 BEPTDN STI P3 MEH**

1. Inleiding

- 1.1 Inzet van het verzoek om voorlopige voorziening is de vraag of het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) aan de heer A (hierna: verzoeker) opvang dient te bieden in een opvangcentrum wegens het feit dat verzoeker middels een "interim measure" rechtmatig verblijf heeft in Nederland en op grond daarvan recht op opvang heeft.

2. Feiten inzake de asielrechtelijke procedures

- 2.1 Verzoeker heeft op 22 augustus 2000 een eerste aanvraag om toelating als vluchteling ingediend. Deze aanvraag is door de toenmalige Staatssecretaris van Justitie bij beschikking van 24 augustus 2000 niet ingewilligd. Verzoeker heeft hierop een bezwaarschrift ingediend, welke door de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage op 12 september 2000 ongegrond is verklaard. Op 9 juli 2001 heeft verzoeker een herzieningsverzoek ingediend bij de rechtbank 's-Gravenhage welke op 15 februari 2002 is afgewezen. Niet is gebleken dat door of namens verzoeker verzet is aangetekend tegen deze afwijzing, zodat de beschikking van 24 augustus 2000 in rechte onaantastbaar is geworden (**prod. 1**, onder punt 3).
- 2.2 Vervolgens heeft verzoeker op 2 augustus 2002 wederom een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend. Bij besluit van 5 augustus 2002 is de aanvraag van verzoeker door de Minister van V&I afgewezen (**prod.1**). Verzoeker heeft daartegen op 6 augustus 2002 beroep en voorlopige voorziening ingesteld. Bij uitspraak van 6 september 2002 van de vreemdelingenrechter te Arnhem wordt het beroep ongegrond verklaard en het verzoek om voorlopige voorziening afgewezen (**prod. 2**).
- 2.3 Tegen deze uitspraak heeft verzoeker op 8 september 2002 hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, dat bij uitspraak van 8 november 2002 door de Afdeling kennelijk ongegrond is verklaard (**prod. 3**). Op de eerste en tweede asielaanvragen is verzoeker derhalve uitgeprocedeerd!

- 2.4 Op 14 februari 2003 is verzoeker in vreemdelingenbewaring gesteld ter fine van verwijdering. Door verzoeker is hiertegen op 18 februari 2003 beroep ingesteld, dat bij uitspraak van 4 maart 2003 door de vreemdelingenrechter te 's-Hertogenbosch ongegrond is verklaard (**prod. 4**).
- 2.5 Verzoeker heeft tegen het bovenstaande gang van zaken in maart (?) 2003 een klacht ingediend bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en het Hof heeft vervolgens op 3 maart 2003 een interim measure (Rule 39) getroffen, waardoor verzoeker thans niet uit Nederland gezet mag worden.

3. Gronden van het verzoek

- 3.1 Verzoeker voert het volgende aan. Aangezien voor verzoeker een "interim measure" is getroffen en hierdoor rechtmatig verblijf heeft in Nederland, meent verzoeker dat hij op grond hiervan recht heeft op opvang. Hij verwijst in dit verband naar de uitspraak van de voorzieningenrechter van rechtbank te Alkmaar van 28 april 2004 (AWB 04/ 4053). Het belang van verzoeker is gelegen in de aanhoudende crisis waarin hij thans meent te verkeren en verwijst naar een brief van Triangel van 23 april 2004.
- 3.2 Verder verwijst verzoeker naar de uitspraken van de Minister op 3 en 4 december 2002 aan gaande de opvang voor hen die een voorlopige voorziening toegewezen hebben gekregen als rechtmatig in Nederland verblijvend te worden aangemerkt en opvang geboden worden. Verzoeker verwijst in dit verband naar de uitspraak van de rechtbank te Assen van 17 januari 2003 (AWB/02/96349).

4. Beoordeling van de gronden van het verzoek

4.1. Primair standpunt: geen asielzoeker in de zin van de Rva 1997

- 4.1.1 Aan de hand van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997 (Rva 1997. **prod. 5**) wordt bepaald of asielzoekers tijdens het verblijf in Nederland, **gedurende de asielprocedure**, recht op opvang hebben. Ingevolge artikel 3, eerste lid van de Rva 1997 hebben asielzoekers als bedoeld in artikel 1, eerste lid aanhef en onder c van de Rva 1997 in beginsel in het kader van een eerste asielaanvraag recht op opvang.
- 4.1.2 Primair stelt verweerder zich op het standpunt dat verzoeker geen asielzoeker is in de hier bedoelde zin, nu zowel zijn eerste als zijn tweede asielprocedure definitief zijn beëindigd. Bij deze stand van zaken is verzoeker niet meer te beschouwen als

asielzoeker in de zin van artikel 1, eerste lid aanhef en onder c van de Rva 1997. Er is immers onherroepelijk vastgesteld dat hij niet voor toelating op één van de gronden als bedoeld in artikel 29, eerste lid Vw 2000 in aanmerking komt.

- 4.1.3 Verzoeker heeft hiertegen zowel de uitspraak van de rechtbank van Assen van 17 januari 2003 (**prod. 6**) als de door de toenmalige Minister van V&I gedane uitspraken van december 2002 (**prod. 7**) ingebracht. Bovengenoemde gevallen zien echter op vreemdelingen, van wie de asielprocedure op dat moment openstaat. De rechtspositie van bovengenoemde vreemdelingen is dan ook een ander als die van verzoeker. Zoals eerder aangegeven is verzoeker in zijn beide asielprocedures geheel uitgeprocedeerd ! Mocht het EHRM zijn klacht gegrond verklaren, dan betekent dit nog niet dat hiermee zijn eerste dan wel tweede asielprocedure herleeft. Verzoeker is door de "interim measure" weliswaar een vreemdeling die rechtmatig verblijf heeft in Nederland, maar daardoor niet een asielzoeker in de zin van de Rva.
- 4.1.4 Verzoeker brengt verder naar voren dat hij in een aanhoudende "crisis" verkeert en verwijst in dat verband naar het schrijven van 23 april 2004 van de heer H contactpersoon Vluchtelingenwerk van de Stichting Triangel. Indien verzoeker zich feitelijk in dezelfde medische situatie bevindt als vreemdelingen die vallen onder het bereik van artikel 64 VW 2000, kan verzoeker op grond hiervan aanspraak maken op de Rva-voorzieningen (TBV 2001/31, **prod.8**). Om in aanmerking te komen voor deze voorzieningen dient verzoeker een aanvraagformulier voor Rva-verstrekingen volledig ingevuld en ondertekend bij het COA in te dienen, hetzij in persoon, hetzij door een gemachtigde. Daartoe is het wel van belang dat door de IND is vastgesteld dat TBV 2001/31 op verzoeker van toepassing is. Het enkele beroep op TBV 2001/31 levert immers (nog) geen recht op opvang op! Het COA meent dat het schrijven van 23 april 2004 van Vluchtelingenwerk niet kan worden aangemerkt als een medische verklaring zoals is bedoeld in bovengenoemde TBV 2001/31.
- 4.1.5 Indien Uw rechtbank meent dat de asielprocedure(s) door het treffen van de "interim measure" herleeft en verzoeker op grond hiervan wel te beschouwen is als een asielzoeker in de zin van de Rva, dan brengt verweerder subsidiair het volgende naar voren.

4.2. Subsidiair standpunt : Artikel 4, tweede lid van de Rva

- 4.2.1 Verzoeker heeft zoals eerder is aangegeven op 2 augustus 2002 een asielaanvraag ingediend op het Aanmeldcentrum te Zevenaar. De Staatssecretaris van Justitie, namens deze de IND, heeft geconstateerd dat verzoeker eerder een aanvraag om toelating als vluchteling heeft ingediend (op 22 augustus 2000). Zoals eerder is

aangegeven onder punt 2.1 is de beslissing van 24 augustus 2000 in rechte onaantastbaar geworden. De aanvraag die verzoeker op 2 augustus 2002 heeft gedaan is dan ook een **tweede of volgende asielaanvraag**. Ingevolge de Rva 1997 heeft de indiener van een tweede of volgende aanvraag **geen recht op opvang**.

- 4.2.2 Artikel 4, tweede lid van de Rva, bepaalt namelijk dat de indiening van een tweede of volgende asielaanvraag geen recht op opvang geeft. Gegeven het feit dat de asielaanvraag van verzoeker een tweede (of volgende) asielaanvraag is, hetgeen ook niet door verzoeker wordt betwist, komt verzoeker, gelet op artikel 4, tweede lid, Rva, *niet voor toekenning van een recht op opvang* op basis van de Rva in aanmerking. Artikel 4, tweede lid, Rva (een ministeriële regeling, dus is er geen eigen beleidsruimte voor verweerder) biedt verweerder weinig ruimte om anders te handelen dan het niet toelaten tot de opvang van asielzoekers met een tweede of volgende asielaanvraag.
- 4.2.3 Het feit dat een "interim measure" rechtmatig verblijf oplevert als bedoeld in artikel 8, aanhef en onder h, van de Vw 2000 (de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft dit uitgesproken bij uitspraak van 25 mei 2004, nr. 200400863/1), laat onverlet dat artikel 4, tweede lid van de Rva in casu van toepassing is. Genoemd artikel strekt ertoe dat in beginsel **iedere** tweede of volgende asielaanvraag geen recht op opvang doet ontstaan. Hierbij is van geen enkel belang op welke gronden de tweede asielaanvraag zal zijn of worden ingediend, dan wel of de aanvraag enige kans biedt op toekenning van een verblijfsvergunning, dan wel de eventuele mogelijkheid dat de tweede asielaanvraag niet direct in het AC zal worden afgewezen, **m.a.w. rechtmatig verblijf geeft in Nederland**.
- 4.2.4 De toelichting bij de wijziging van de Rva zegt hierover het volgende :

"Dit besluit strekt er tevens toe uit te sluiten dat met de indiening van een tweede of volgende asielverzoek als zodanig (hernieuwd) recht op opvang ontstaat, ook al wordt dit verzoek niet als kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk afgedaan" (...) "De in de Rva 1997 en de ROA opgenomen bepalingen ten aanzien van de beëindiging van de opvang zijn aangepast aan de nieuwe omstandigheid dat het recht op opvang uitsluitend is gerelateerd aan de eerste asielaanvraag."

Het uitgangspunt is dat iedere vreemdeling een tweede, derde of volgende asielaanvraag kan en mag **indienen**. Aan dit uitgangspunt wordt niet getornd, maar een dergelijke aanvraag geeft geen aanspraak op een verblijf in een opvangcentrum.

- 4.2.5 De Tweede Kamer is bij brief van 9 oktober 1998 door de Staatssecretaris van Justitie op de hoogte gesteld van deze per 12 oktober 1998 van kracht zijnde bepaling. Onder meer deze brief is aan de orde geweest tijdens een Algemeen overleg met de vaste commissie voor Justitie van 14 oktober 1998 en tijdens het plenaire debat met de Tweede Kamer van 15 oktober 1998. Een ruime meerderheid

van de Tweede Kamer heeft ingestemd met het uitgangspunt dat alle asielzoekers met een herhaalde aanvraag niet tot de opvang worden toegelaten.

(Zie TK 1998-1999, 19 627, nr. 393 en Handelingen TK 1998 -1999, 15-920 e.v.)

Tijdens het Algemeen Overleg is ook gesproken over het onthouden van opvang bij een tweede of volgend asielverzoek. Naar aanleiding van een vraag merkte de Staatssecretaris op: "Conform het regeerakkoord komen degenen die een tweede of derde asielverzoek indienen, niet langer voor opvang in aanmerking. " Hierop merkte het kamerlid Halsema op "dat er feiten zijn die een tweede asielverzoek relevant en dus kansrijk maken, maar dat de procedures voor een nieuw asielverzoek niet zorgvuldig kunnen worden voorbereid als de opvang ontbreekt. In die zin zou er sprake kunnen zijn van strijdigheid met het Vluchtelingenverdrag.". De Staatssecretaris antwoordde: " *dat er op grond van de procedures bij het eerste verzoek geen opvang van overheidswege wordt geboden bij het tweede verzoek. Daarmee wordt niet gezegd dat die persoon niet kan blijven, zodat er geen sprake is van strijdigheid met het verbod van refoulement uit het Vluchtelingenverdrag (p 19 en. 20)*".

Het lid Halsema heeft vervolgens tijdens het plenaire debat een motie ingediend over de opvang van asielzoekers, die een volgend asielverzoek hebben ingediend, met als strekking dat in bepaalde gevallen (wel) opvang zou moeten worden verleend, welke motie is verworpen. (blz. 15-920, 15-940 en 15-941).

- 4.2.6 Het is sedert de wijziging van de Rva in 1998 ook vaste uitvoeringspraktijk dat een tweede (of volgende) asielverzoek niet leidt tot opvang. In dit verband wijst verweerder op het schrijven van de toenmalige Staatssecretaris aan zijn Algemeen Directeur van 5 februari 1999 (**prod. 9**). In dit schrijven maakt de Staatssecretaris ondubbelzinnig duidelijk wat met artikel 4, tweede lid, Rva 1997 is bedoeld:

"In bovengenoemd artikel is bepaald dat de indiening van een tweede of volgende asielaanvraag geen recht geeft op opvang Het recht op opvang is daarmee uitsluitend gerelateerd aan de eerste asielaanvraag, ongeacht of aan betreffende vreemdeling op grond van de eerste asielaanvraag daadwerkelijk opvang is verleend. Dit betekent dat ook een vreemdeling aan wie op grond van de eerste asielaanvraag geen opvang is verleend en wiens tweede asielaanvraag niet wegens de kennelijke ongegrondheid of niet ontvankelijkheid ervan wordt afgewezen, geen recht heeft op opvang."

- 4.2.7 Deze toepassing van artikel 4, tweede lid, van de Rva 1997 is gesanctioneerd door de (bestuurs)rechter:

President Den Haag van 30 maart 2000 (**prod. 10**):

" De president kan verzoeker hierin niet volgen. Naar haar oordeel blijkt ondermeer uit de toelichting bij bedoeld artikellid en de door de Staatssecretaris in zijn aan verweerder gerichte brief van 5 februari 2000, waarin hij uitleg geeft met betrekking tot de "tweede of volgende asielaanvraag" als bedoeld in dit artikellid, afdoende de bedoeling van deze bepaling. De strekking hiervan is dat bij de toepassing van artikel 4, tweede lid, Rva het aanvragen van een tweede of volgende asielverzoek uitgangspunt is en niet de eerste of tweede opvang. Het feit dat sprake is van een herhaalde aanvraag is voldoende om vast te stellen dat verzoeker niet aan de door de Rva gestelde voorwaarden voor opvang voldoet."

President van de Rechtbank Den Haag in de uitspraak van 30 augustus 2000 (AWB 00/8599, tevens gepubliceerd in de JV2000, 233 en 234, **prod. 11**):

"Naar het oordeel van de President blijkt uit de parlementaire geschiedenis voldoende duidelijk dat opvang uitsluitend gerelateerd is aan een eerste asielaanvraag. Bij de toepassing van de Rva is dan ook louter dat het indienen van een eerste of tweede asielaanvraag doorslaggevend en niet of er sprake is van een eerste of tweede opvang."

4.2.8 Uitzondering op de regel dat een tweede of volgende asielaanvraag geen recht opvang geeft, bestaat in de volgende gevallen (zie Vc 2000 C5/20.4, **prod. 12**):

- indien een vertrekmoratorium van kracht is op de betreffende vreemdeling;
- wanneer de vreemdeling in zeer schrijnende humanitaire omstandigheden verkeert;
- bij aanvragen die op of na 13 augustus 2001 zijn ingediend en waar sprake is van een nieuw asielrelaas nadat betrokkene aantoonbaar is teruggekeerd naar het land van herkomst.

4.2.9 Op dit moment is, voorzover het COA bekend, geen vertrekmoratorium van kracht voor het land van herkomst van verzoeker.

4.2.10 Bij zeer schrijnende humanitaire omstandigheden zal er sprake dienen te zijn van een zeer uitzonderlijke situatie waarbij gedacht moet worden aan een situatie waarin direct medische noodhulp geboden moet worden.

Het is overigens dan wel aan de betrokken vreemdeling om feiten en omstandigheden naar voren te brengen op grond waarvan de conclusie getrokken moet worden dat, ondanks de Dublinclaim of de tweede of volgende asielaanvraag, toch opvang moet worden geboden.

4.2.11 Verzoeker zal aldus moeten aantonen dat hij zich in een uitzonderlijke situatie bevindt, waarin aan hem direct medische noodhulp moet worden geboden. Van belang bij het oordeel dat aan uw verzoeker terecht geen opvang wordt geboden is dat ten aanzien van verzoeker niet aannemelijk is geworden dat hier sprake is van de uitzonderingssituatie zoals door de Minister van V&I is aangegeven. Verzoeker legt weliswaar het schrijven van 23 april 2004 over van de heer H contactpersoon Vluchtelingenwerk van de Sticchting Triangel, maar op basis van dit schrijven is er naar de mening van verweerder nog geen sprake van **zeer schrijnende humanitaire omstandigheden (een situatie waarin dringende medische noodhulp geboden moet worden)** die, ondanks de tweede of volgende aanvraag toch tot opvang moeten leiden.

Indien verzoeker na de AC-procedure meent dat zijn situatie veranderd is en er inmiddels wel sprake is van zeer schrijnende humanitaire omstandigheden kan hij

dit aangeven bij de Vreemdelingendienst, waar hij zich periodiek dient te melden (zie Vc 2000 C5/20.4, onder 4.3)

4.2.12 Tenslotte dient vastgesteld te worden dat het in casu gaat om een AC-afdoening zodat aan de laatste uitzondering ook niet voldaan wordt (geen nieuw asielrelaas en daarnaast geen terugkeer naar het land van herkomst).

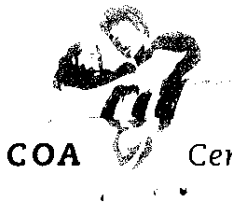
4.2.13 Het COA komt tot een conclusie. Voor verzoeker geldt dat het COA gehouden is aan haar geen opvang te bieden. De Rva verplicht het COA hier toe. Er bestaat voor het COA geen enkele ruimte om aan verzoeker wel opvang te bieden. Immers, is vastgesteld dat een tweede of volgende asielaanvraag is ingediend, dan bepaalt artikel 4, tweede lid, van de Rva dat er geen recht op opvang bestaat. Een ander oordeel hierover betekent dat de regelgeving die door de Regering is vastgesteld, en is aanvaard door een grote meerderheid van de Tweede Kamer, anders zou worden toegepast dan de Regering en de Tweede Kamer hebben besloten.

5. Uitspraak van 28 april 2004 van de voorzieningenrechter te Alkmaar (AWB 04/4053, prod. 13)

5.1 In verband met bovenstaande uitspraak wenst verweerder het volgende naar voren te brengen. De voorzieningenrechter heeft beslist dat betrokkene opvang geboden dient te worden zolang niet is beslist op het beroep. Daarbij is de in punt 12 genoemde overweging met name van belang:

“ De Wet COA stelt de taak en bevoegdheid van het COA tot opvang van asielzoekers vast. In de genoemde wet noch in de Rva is geregeld dat in een situatie als de onderhavige opvang moet worden verleend, maar evenmin dat het COA verboden is in deze situatie opvang te verlenen. Het komt de voorzieningenrechter voor dat de wet- en regelgever de onderhavige situatie niet onder ogen hebben gezien, en dat ook de Minister, bij vaststelling van zijn beleid in welke gevallen het COA te verzoeken opvang te verlenen, gevallen als deze niet heeft betrokken. Het voorgaande leidt tot het voorlopige oordeel dat het COA bevoegd moet worden geacht opvang aan eiser te verlenen zonder daartoe op grond van de Rva gehouden te zijn. ”

5.2 Verweerder meent dat de voorzieningenrechter in deze uitspraak is voorbijgegaan aan het feit dat de bevoegdheid uitsluitend aan de wet- en regelgever toekomt om te bepalen of, in afwijking van de Wet COA en Rva 1997, in “bijzondere” situaties opvang geboden dient te worden. Verweerder is van mening dat met deze uitspraak de voorzieningenrechter buiten zijn bevoegdheid is getreden.

- 5.3 Thans kan verweerder in verband met de bovengenoemde zaak meedelen dat een vertrekmoratorium is ingesteld voor bepaalde groepen Somaliërs (**prod. 14**). De vreemdeling die op grond van bovengenoemde uitspraak is opgevangen, ontleent thans zijn opvang op grond van het vertrekmoratorium. Zoals reeds aangegeven in punt 4.2.9 is op dit moment, voorzover het COA bekend, geen vertrekmoratorium van kracht voor het land van herkomst van verzoeker.
- 5.4 Daarnaast meent het COA dat de voorzieningenrechter in deze uitspraak tevens is voorbijgegaan aan het feit dat, ondanks een rechtmatig verblijf van verzoeker middels een “interim measure”, artikel 4, tweede lid van de Rva desondanks geen recht op opvang oplevert (zie overweging 5 van de uitspraak). Het rechtsgevolg namelijk van bovengenoemde uitspraak is dat vreemdelingen, waarvan de tweede of volgende asielaanvraag niet binnen de aanmeldprocedure wordt afgehandeld en rechtmatig in Nederland verblijven, op grond van artikel 4, tweede lid Rva geen recht hebben op opvang, terwijl vreemdelingen, waarvan de tweede of volgende (nationale) asielprocedure(s) definitief is/zijn afgerond, middels een “interim measure” toch recht hebben opvang ! Dit kan naar de mening van het COA nooit de bedoeling zijn van de wetgever ! De getroffen “interim measure” kan derhalve niet tot opvang leiden. Artikel 4, tweede lid Rva staat hieraan in de weg !

6. Conclusie

- 6.1 Op grond van het voorgaande verzoekt het COA Uw rechtbank het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening af te wijzen.

mr A. Tardjopawiro
Juridische Zaken